

Ponedeljek, 18.10.2004

| pošlji prijatelju | natisni |

Eni na tej strani norosti, drugi na oni

Društvo Altra ponuja ljudem s težavami v duševnem zdravju vrsto storitev in pomoči, da lahko bolje živijo

Milena Ule

LJUBLJANA - Z vprašanjem, kdo je normalen, se trinajst strokovnih delavcev, ki sestavljajo dinamično jedro društva Altra - odbora za novosti v duševnem zdravju - ne ubada veliko. Duševne stiske in krize namreč doživljamo vsi, le da jih nekateri rešujemo sami s pomočjo najbližje okolice, drugi pa nimajo nikogar, ki bi jim bil pripravljen prisluhniti. In prav slednjim, ki so se jim zaradi duševnih stisk v različnih življenjskih okoliščinah nakopičile dolgotrajne težave v duševnem zdravju, pomagajo v društvu Altra. Najprej tako, da jih sploh poslušajo in poskušajo razumeti. Njihove povsem banalne in konkretne življenjske težave so največkrat povezane z gmotno ogroženostjo in osamljenostjo, zaradi psihiatričnega zdravljenja pa so v obeh marsikoga zaznamovani s stigmatom norosti.

V društvu Altra jim pomagajo in jih spodbujajo, da bi lahko znotraj družbene skupnosti zaživelim bolj samostojno in zadovoljno. Društvo se je razvilo iz civilnega družbenega gibanja (pod vodstvom **Vita Flakerja**) z imenom Odbor za družbeno zaščito norosti, ki je začel leta 1988 opozarjati na nezavidljiv položaj ljudi v psihiatričnih ustanovah in na neprimernost samega psihiatričnega sistema.

Ko so me ob mednarodnem dnevu duševnega zdravja povabili, naj jih obiščem v Altrini "dnevni sobi" na Miklošičevi 14, in se je okrog mene zbrala grupa strokovnjakov, večinoma diplomiranih socialnih delavcev, in ko so v prostor, namenjen vsakodnevnemu druženju uporabnikov, še kar prihajali novi in novi ljudje, tudi sama ne bi več vedela, kdo med njimi je strokovni delavec in kdo uporabnik, če mi tega ne bi sami povedali. Predsednik društva Altra **Zoran Sedmak** je dejal, da vasih niti sami ne vedo več, kdo je na tej ali oni strani, predvsem pa tega ne morejo poudarjati. So pa zagovorniki skupnostnega socialnega dela in normalizacije norosti, ki jo na zanimiv način relativizira tudi Lacanova misel, ki so jo vzeli za svojo: "Od blizu ni nihče normalen."

Franc Vovk je dolgih 17 let preživel v zavodu Hrastovec, leta 1991 pa je prišel v prvo Altrino stanovanjsko skupino. Ko je primerjal prejšnje zavodsko življenje z zdajšnjim, je bil zelo kratek: "Zdaj so nebesa, prej je bil pekel!" Kar je v Hrastovcu pogrešal, je bila - svoboda. Zdaj jo ima. Živi še z dvema sostanovalcema, prikaže pa še tretjega. Četrtri, ki bo prišel v njihovo stanovanjsko skupino, trenutno živi dobesedno na cesti. Je pa več slikar in njegove slike poleg drugih krasijo

Altrino dnevno sobo. Priredili so mu tudi samostojno razstavo, da bi dobil več veselja do življenja. Franc pa je pesniška duša in so mu pri Altri izdali pesniško zbirko. Likovne delavnice v Altrini dnevni sobi vodi **Damjan Horvat**, na drugem koncu Ljubljane pa ima Altra tudi šiviljski atelje. Mentorica šiviljske skupine je **Mira Gojkovič**, ki je v Altri redno zaposlena, vanjo pa je prišla kot uporabnica - prek programa za usposabljanje težje zaposljivih oseb. Šivati so začeli na dveh šivalnih strojih, zdaj jih imajo uporabnice na voljo že sedem, izdelujejo pa različne izdelke in jih tudi prodajajo.

V nasprotju z drugimi društvi v Altri uporabniki dobijo sami na voljo denar, ki jim pripada za hrano in žepnino (okrog 53 tisočakov).

Kako bi jih bilo mogoče ob ustrezni strokovni in stroškovni podpori bolj vključiti v normalno življenje, ko pridejo iz psihiatrične bolnišnice ali ko se ne morejo več vrniti vanjo, pa za vsakega posameznega uporabnika v Altri naredijo poseben načrt, prilagojen njegovim sposobnostim, osebnim stiskam, potrebam in zanimanjem, je povedala **Suzana Oreški**, vodja Altrine svetovalnice, na katero se obrne za pomoč več kot 400 uporabnikov na leto.

Želja vseh, ki delajo v Altri in z njo živijo, pa je, da bi dobili za vse svoje dejavnosti dovolj velik prostor, Altrino hišo, saj so zdaj s svojimi dejavnostmi razpršeni v več najetih prostorih po Ljubljani. Menijo tudi, da bi po osmih letih snovanja v Sloveniji lahko končno že tudi dozorel sistemski zakon o duševnem zdravju.

[Vaš komentar na članek →](#)

Copyright Dnevnik 2004 (C)